ชื่อเรื่องวิทยานิพนซ์

ค่านิยมและพฤติกรรมในการคำรงชีวิตของข้าราชการครู

ที่มีหนี้สิน

ชื่อผู้เขียน

นายสามารถ เตจ๊ะวงค์

สึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ คร.พศิน แตงจวง ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ คร.ชูเกียรติ ถีสุวรรณ์ กรรมการ รองศาสตราจารย์ คร.อนุรักษ์ ปัญญานุวัฒน์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา ค่านิยม และระบบคุณค่าของข้าราชการ ครูที่มีหนี้สิน และพฤติกรรมในการคำรงชีวิตของข้าราชการครูที่มีหนี้สิน ซึ่งเป็นข้าราชการ ครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูน โดยได้เลือกศึกษาเฉพาะกลุ่มที่มีหนี้สิน กับสถาบันการเงินทั้งในระบบและนอกระบบ

โดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 6 แนว คือ 1) แนวคิดเกี่ยวกับ ความเชื่อ ค่านิยม และพฤติกรรมมนุษย์ 2) แนวคิดเกี่ยวกับการบริโภคนิยม 3) แนวคิด เกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ 4) แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นครู 5)แนวคิดเกี่ยวกับการเข้าสู่ ภาวะหนี้สิน และ 6) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษา สืบค้นหาข้อมูล และ อธิบายปรากฏการณ์

จากการศึกษาพบว่า ในตัวค่านิยม ข้าราชการครูกลุ่มที่มีหนี้สิน มีค่านิยมที่แตกต่าง กันและคล้ายกัน ส่วนหนึ่งเกิดจาก ความคิดความเชื่อของตนว่า สิ่งที่ตนเองกระทำ เป็นสิ่งที่ มีค่า สามารถกระทำได้ เช่น ชีวิตที่สะควกสบาย ความเสมอภาค ความสุข ความ ทะเยอทะยาน ความใจกว้าง การสร้างสรรค์ เช่น การสร้างบ้าน การศึกษาต่อ การแต่งกาย และความสำเร็จของงาน ส่วนหนึ่งเกิดจากการทำตามอย่างกัน หรือเรียกว่า ลัทธิเอาอย่าง เห็น คนอื่นมีอะไรทำอะไรก็มองว่าเป็นสิ่งถูกต้องดีงาม มีความคล้อยตามและอยากมีบ้างส่วนหนึ่ง เกิดจากลัทธิบริโภคนิยม ที่ได้รับผลมาจากการโฆษณาชวนเชื่อ เกิดความอยากได้ อยากมี อยาก เป็น จึงพยายามคิ้นรนแสวหาสิ่งต่างๆ เพื่อตอบสนองค่านิยม และความต้องการ ซึ่งมีทั้งความ ต้องการที่จำเป็น และไม่จำเป็น

ในด้านระบบคุณค่าของข้าราชการครูที่มีหนี้สินพบว่า ไม่ว่าข้าราชการครูจะมีหรือ ไม่มีหนี้สินก็ตาม ข้าราชการครูก็มีคุณค่าในตนเองอยู่แล้ว เพราะครูเป็นอาชีพที่สร้างคน และ สร้างชาติบ้านเมืองในอันดับต่อไปในระบบคุณค่านี้ นอกจากได้สร้างคุณค่าให้กับสังคมแล้ว ยัง ได้พยายามสร้างคุณค่าให้เกิดขึ้นในตนเองในเกือบทุกเรื่องที่สังคมยอมรับว่า ถูกต้อง ดีงาม เช่น การกู้ยืมเงินเพื่อช่วยเหลืองานค้านสังคม เพื่อสร้างที่อยู่อาศัยให้กับตนเองและครอบครัว การแสวงหาความสะควกสบาย การแสคงน้ำใจกับคนทั่วไป การเสียสละเพื่อส่วนรวม การได้ รับการยอมรับให้เป็นสมาชิกของ การมีส่วนร่วมในชุมชน รวมทั้งการเป็นผู้นำชุมชนตาม ธรรมชาติ ตลอดจนการแสดงออกถึงคุณค่าในความเป็นตัวตนของตนเอง และความมั่นใจใน ตนเองที่จะกระทำในสิ่งที่ได้ตัดสินใจแล้ว เช่นการจ่ายเงินเพื่อช่วยเหลืองานสังคม ทั้งเพื่อน ร่วมงานและชุมชน การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม เช่น การจ่ายเงินเพื่อกินเลี้ยงพบปะ สังสรรค์ หรือการเลี้ยงต้อนรับ หรือการเล่นการพนันที่นิยมเล่นในงานศพ การกู้ยืมเงินซื้อ รถยนต์ราคาแพง เพื่อเสริมความภูมิฐาน ความมั่นใจ การขอมจ่ายเงินช่วยงานสังคมมากกว่า คนอื่นเพื่อแสดงศักยภาพของความเป็นผู้นำกลุ่ม

ในด้านพฤติกรรมการบริโภคของข้าราชการครูที่มีหนี้สิน มีสาเหตุหลายประการ เช่น พฤติกรรมการบริโภคที่เกิดจากค่านิยมของคนในสังคม เช่น กินเลี้ยงพบปะสังสรรค์ การ ซื้อรถยนต์ การซื้อเครื่องใช้อำนายความสะควก พฤติกรรมที่เกิดจากความต้องการของมนุษย์ ทั้งในเชิงสังคมวิทยา และจิตวิทยา คือ ต้องการกระทำ แสดงพฤติกรรม หรือมีในสิ่งที่สังคม ยอมรับยกย่อง และสนองความต้องการ ความสุข ความพอใจของตนเอง

Thesis Title

Values and Life Styles of Indebted Teachers

Author

Mr.Samart Tajawong

M.Ed.

Nonformal Education

Examining Committee

Assoc.Prof.Dr.Phasina

Tangchuang

Chairman

Assoc.Prof.Dr.Chukiat

Leesuwun

Member

Assoc.Prof.Dr.Anurak

Punyanuwat

Member

Abstract

This thesis was aimed at probing indebted teachers' values, value systems and life styles. Those studied were selected from Lamphun Provincial Office of Primary Education teachers who were both formally and informally indebted. It relied on available research studies and 5 other conceptual and theoretical frameworks, namely, 1) those related to beliefs, values and human behavior; 2) those dealing with consumerism; 3) those related to human needs; 4) those concerning teachership; and 5) those concerning entry into indebtedness. They were used to guide the investigation, collect needed data and explain the encountered phenomena.

The study found that indebted teachers shared both similar and different values partially induced by personal ideas and beliefs that what they had done were both worthwhile and justified, e'g., good life, equality, happiness, ambitions, generosity, creativity (Such as home building), further study, dressing, and career success. Some simply imitated what others had done while others were plainly influenced by prevalent consumerism and driven by commercial advertisements and propagandas. Thus, they tried to do everything possible just to acquire and be in possession of in order to meet those values and needs. What had been acquired were both necessary and unnecessary.

As regards their value systems it was found that, according to the studied teachers, being teachers was already a valuable thing in itself because teaching was a person-building and subsequently nation-building career. It not only contributed to the society as a whole, but also generated the sense of self-worth since what teachers did was socially recognized as

proper and right. Examples of the latter comprised financial loans acquired for social work donations and / or contributions, building homes for themselves and their families, seeking material comfort, extending generosity to others, contributions to the common good, being accepted as members of certain groups or recognized as contributing participants in community affairs and as community natural leaders, tec. Moreover, incurred debts were spent as expressions of self-worth, individuality and self-determination to do what they had decided such as paying their shares in social gatherings or reception parties, for socially useful purposes, buying expensive automobiles as signs of boosting their social status, contributing to socially charitable undertakings more than others as expressive of good group leadership, or simply gambling the way others did at funeral ceremonies, etc.

As far as indebted teachers, consumption behavior was concerned, it was found to have been induced by a number of reasons. Some had to do with general values of people in society, e.g., socializing parties, automobiles and other household appliances acquisition, etc. Others were socially and psychologically related to human needs in general. They behaved or wanted to behave in ways society recognized and praised as well as in ways that best met their own needs, happiness and satisfaction.